

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Соціальна робота для подолання бідності
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Котенко Олександр Олександрович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 26 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 10 год. практичних занять), 124 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Соціальна робота"
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисциплін: "Психодіагностика та соціально-психологічний тренінг", "Соціальна геронтологія"
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування у студентів теоретичних знань та практичних компетенцій щодо організації та проведення соціальної роботи, метою якої є боротьба із бідністю, вирішення супутніх соціальних проблем, проведення комплексу заходів щодо фінансової реабілітації населення шляхом залучення всіх можливих груп соціально відповідальних стейкхолдерів

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства</p> <p>Соціокультурні цінності суспільства і їхній зв'язок із соціальною роботою; соціальна політика держави й соціальна робота; благодійні організації в системі соціальної роботи; третій сектор і його роль у соціальному захисті населення; система соціальної безпеки в теорії соціальної роботи Соціальний захист населення Соціальне обслуговування населення</p>
<p>Тема 2 Бідність як соціальне явище: сутність, види, методи оцінки</p> <p>Сутність та причини бідності; види бідності; понятійно-термінологічний апарат проблем бідності (бідність, глибина бідності, депривація, монетарна бідність, межа монетарної бідності, межа немонетарної бідності, немонетарна бідність, рівень монетарної бідності, рівень немонетарної бідності, середній дефіцит доходу бідного населення, соціальне відчуження, сукупний дефіцит доходу бідного населення, шкала еквівалентності); методика визначення груп критеріїв оцінки бідності; показники оцінки проявів соціального відчуження; організація розрахунків показників бідності; основні показники соціально-економічного розвитку при оцінці бідності</p>
<p>Тема 3 Проблема бездомності та шляхи її вирішення. Міграція й проблеми соціальної роботи</p> <p>Поняття та причини бездомності; проблема біженців, соціальна робота із біженцями; міграція населення; види міграції; соціальна робота з мігрантами</p>
<p>Тема 4 Сім'я як об'єкт соціальної роботи. Соціальний захист малозабезпечених верств населення</p> <p>Соціальні проблеми сім'ї; родина як соціальне утворення; типи родин в розрізі державної сімейної політики; соціальний захист сім'ї; основні форми державної допомоги родинам, що мають дітей; завдання соціального захисту сімей; основні принципи соціальної роботи з родиною; моделі соціального обслуговування родини; показники матеріальної забезпеченості населення; фактори, що обумовлюють задоволення потреб; рівень життя; соціальний захист малозабезпечених верств населення; індексація, компенсація; заходи державної політики у сфері захисту малозабезпеченого населення</p>
<p>Тема 5 Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди</p> <p>Сутність пенсійної реформи в Україні; солідарна система; загальнообов'язкова накопичувальна система; добровільна недержавна система пенсійних заощаджень; основні завдання пенсійної реформи; недержавні пенсійні фонди як інструмент підвищення рівня життя людей похилого віку</p>
<p>Тема 6 Соціальна відповідальність як інструмент боротьби із бідністю</p> <p>Історія розвитку соціальної відповідальності (СВ); суть та значення соціальної відповідальності; підходи до визначення даного поняття; внутрішнє і зовнішнє середовище СВ; переваги та недоліки соціальної відповідальності компанії; принципи соціальної відповідальності; моделі соціальної відповідальності; соціальна відповідальність українського бізнесу</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	розуміти сутність соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства з фінансово-економічної позиції та в умовах існування проблеми бідності
PH2	знати фінансово-економічні та соціальні передумови бідності як соціального явища, розуміти її суть, види, знати методи оцінки бідності
PH3	посилювати соціальну роботу для боротьби із бездомністю, бачити шляхи її подолання, знати суть міграції й проблеми соціальної роботи з мігрантами
PH4	розуміти сутність сім'ї як соціального утворення, а також її роль у фінансовому благополуччі індивіда, а також напрямків соціального захист малозабезпечених верств населення
PH5	знати особливості державного пенсійного страхування як основи забезпечення добробуту осіб похилого віку, бачити перспективи подальшого реформування системи пенсійного забезпечення, включаючи розвиток недержавних пенсійних фондів
PH6	вміти залучати привітних осіб та бізнес до подолання проблем бідності та популяризовувати ідеї соціальної відповідальності як чинника стійкого розвитку суспільства, розуміти її особливу роль у проблематиці подолання бідності, оцінювати її переваги та недоліки, знати про міжнародні ініціативи в рамках соціальної відповідальності

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 231 Соціальна робота:

PP8	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях
PP17	Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів
PP21	Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень
PP22	Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH5	Здатність планувати та управляти часом.
CH14	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
CH15	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства
Лк1 "Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства" Соціокультурні цінності суспільства і їхній зв'язок із соціальною роботою; соціальна політика держави й соціальна робота; благодійні організації в системі соціальної роботи
Лк2 "Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства" Третій сектор і його роль у соціальному захисті населення; система соціальної безпеки в теорії соціальної роботи Соціальний захист населення Соціальне обслуговування населення
Пр1 "Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства" Соціокультурні цінності суспільства і їхній зв'язок із соціальною роботою; соціальна політика держави й соціальна робота; благодійні організації в системі соціальної роботи
Пр2 "Соціальна робота та проблеми сучасного розвитку суспільства" (денна) Третій сектор і його роль у соціальному захисті населення; система соціальної безпеки в теорії соціальної роботи Соціальний захист населення Соціальне обслуговування населення
Тема 2. Бідність як соціальне явище: сутність, види, методи оцінки
Лк3 "Бідність як соціальне явище: сутність, види" Сутність та причини бідності; види бідності; понятійно-термінологічний апарат проблем бідності (бідність, глибина бідності, депривація)
Лк4 "Методи оцінки та основні вимірники рівня бідності" (денна) Монетарна бідність, межа монетарної бідності межа немонетарної бідності немонетарна бідність рівень монетарної бідності рівень немонетарної бідності середній дефіцит доходу бідного населення соціальне відчуження сукупний дефіцит доходу бідного населення шкала еквівалентності
Лк5 "Методика визначення груп критеріїв оцінки бідності" Методика визначення груп критеріїв оцінки бідності; показники оцінки проявів соціального відчуження
Лк6 "Соціально-економічний розвиток країни та бідність" (денна) Організація розрахунків показників бідності; основні показники соціально-економічного розвитку при оцінці бідності
Пр3 "Бідність як соціальне явище: сутність, види" (денна) Сутність та причини бідності; види бідності; понятійно-термінологічний апарат проблем бідності (бідність, глибина бідності, депривація)

<p>Пр4 "Методи оцінки та основні вимірники рівня бідності" (денна)</p> <p>Монетарна бідність, межа монетарної бідності межа немонетарної бідності немонетарна бідність рівень монетарної бідності рівень немонетарної бідності середній дефіцит доходу бідного населення соціальне відчуження сукупний дефіцит доходу бідного населення шкала еквівалентності</p>
<p>Пр5 "Методика визначення груп критеріїв оцінки бідності" (денна)</p> <p>Методика визначення груп критеріїв оцінки бідності; показники оцінки проявів соціального відчуження</p>
<p>Пр6 "Соціально-економічний розвиток країни та бідність" (денна)</p> <p>Організація розрахунків показників бідності; основні показники соціально-економічного розвитку при оцінці бідності</p>
<p>Тема 3. Проблема бездомності та шляхи її вирішення. Міграція й проблеми соціальної роботи</p>
<p>Лк7 "Проблема бездомності та шляхи її вирішення"</p> <p>Поняття, причини, проблеми бездомності, її соціально-економічні наслідки</p>
<p>Лк8 "Міграція й проблеми соціальної роботи" (денна)</p> <p>Міграція, види міграції, проблема біженців, соціальна робота із біженцями; міграція населення; види міграції; соціальна робота з мігрантами</p>
<p>Пр7 "Проблема бездомності та шляхи її вирішення"</p> <p>Поняття, причини, проблеми бездомності, її соціально-економічні наслідки</p>
<p>Пр8 "Міграція й проблеми соціальної роботи" (денна)</p> <p>Міграція, види міграції, проблема біженців, соціальна робота із біженцями; міграція населення; види міграції; соціальна робота з мігрантами</p>
<p>Тема 4. Сім'я як об'єкт соціальної роботи. Соціальний захист малозабезпечених верств населення</p>
<p>Лк9 "Сім'я як об'єкт соціальної роботи"</p> <p>Соціальний захист малозабезпечених верств населення" (денна) Соціальні проблеми сім'ї; родина як соціальне утворення; типи родин в розрізі державної сімейної політики</p>
<p>Лк10 "Соціальний захист сім'ї"</p> <p>Соціальний захист сім'ї; основні форми державної допомоги родинам, що мають дітей; завдання соціального захисту сімей; основні принципи соціальної роботи з родиною</p>
<p>Лк11 "Соціально-економічне обслуговування сімей" (денна)</p> <p>Моделі соціального обслуговування родини; показники матеріальної забезпеченості населення; фактори, що обумовлюють задоволення потреб; рівень життя сім'ї</p>

<p>Лк12 "Соціальний захист малозабезпечених верств населення" (денна) Соціальний захист малозабезпечених верств населення; індексація, компенсація; заходи державної політики у сфері захисту малозабезпеченого населення</p>
<p>Пр9 "Сім'я як об'єкт соціальної роботи" Соціальні проблеми сім'ї; родина як соціальне утворення; типи родин в розрізі державної сімейної політики</p>
<p>Пр10 "Соціальний захист сім'ї" Соціальний захист сім'ї; основні форми державної допомоги родинам, що мають дітей; завдання соціального захисту сімей; основні принципи соціальної роботи з родиною</p>
<p>Пр11 "Соціально-економічне обслуговування сімей" (денна) Моделі соціального обслуговування родини; показники матеріальної забезпеченості населення; фактори, що обумовлюють задоволення потреб; рівень життя сім'ї</p>
<p>Пр12 "Соціальний захист малозабезпечених верств населення" (денна) Соціальний захист малозабезпечених верств населення; індексація, компенсація; заходи державної політики у сфері захисту малозабезпеченого населення</p>
<p>Тема 5. Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди</p>
<p>Лк13 "Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди" Сутність пенсійної реформи в Україні; солідарна система; рівень другий: загальнообов'язкова накопичувальна система</p>
<p>Лк14 "Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди" (денна) Добровільна недержавна система пенсійних заощаджень; основні завдання пенсійної реформи; недержавні пенсійні фонди як інструмент підвищення рівня життя людей похилого віку</p>
<p>Пр13 "Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди" Сутність пенсійної реформи в Україні; солідарна система; загальнообов'язкова накопичувальна система</p>
<p>Пр14 "Державне пенсійне страхування та недержавні пенсійні фонди" (денна) Добровільна недержавна система пенсійних заощаджень; основні завдання пенсійної реформи; недержавні пенсійні фонди як інструмент підвищення рівня життя людей похилого віку</p>
<p>Тема 6. Соціальна відповідальність як інструмент боротьби із бідністю</p>
<p>Лк15 "Соціальна відповідальність як інструмент боротьби із бідністю" (денна) Історія розвитку соціальної відповідальності (СВ); суть та значення соціальної відповідальності; підходи до визначення даного поняття; внутрішнє і зовнішнє середовище СВ</p>

Лк16 "Соціальна відповідальність як інструмент боротьби із бідністю" (денна) Переваги та недоліки соціальної відповідальності компанії; принципи соціальної відповідальності; моделі соціальної відповідальності; соціальна відповідальність українського бізнесу
Пр15 "Соціальна відповідальність як інструмент боротьби із бідністю" (денна) Історія розвитку соціальної відповідальності (СВ); суть та значення соціальної відповідальності; підходи до визначення даного поняття; внутрішнє і зовнішнє середовище СВ
Пр16 "Соціальна відповідальність як чинник боротьби із бідністю" (денна) Переваги та недоліки соціальної відповідальності компанії; принципи соціальної відповідальності; моделі соціальної відповідальності; соціальна відповідальність українського бізнесу

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Мозковий штурм

Демонстрація; Творчий метод; Проблемно-пошуковий метод; Навчальна дискусія / дебати; Мозковий штурм; Кейс-стаді / аналіз ситуації

Заплановані методи навчання сприяють розвитку у студентів таких загальних компетентностей: - ЗК 5 Здатність планувати та управляти часом; - ЗК14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; - ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Виконання модульних контрольних робіт
НД3	Підготовка реферату
НД4	Захист реферату
НД5	Підготовка дослідницького завдання
НД6	Захист дослідницького завдання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Коротке стрес-тестування по матеріалу інтерактивних лекцій	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Проведення контролю вивченого матеріалу у формі опитування, обговорення, мозкового штурму	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО3 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО4 Захист реферату	Захист короткого реферату із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО5 Підготовка дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua

МФО6 Захист дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО7 Виконання модульних контрольних робіт	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)	Активність на практичних заняттях, виконання завдань, заданих викладачем	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО2 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО3 Захист реферату	Захист коротких рефератів із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО4 Підготовка дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО5 Захист дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua

МСО6 Атестаційні заходи	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
----------------------------	--	---	--

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
7 семестр		100 балів		
МСО1. Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)		32		
	16x2	32	16	Так
МСО2. Підготовка реферату		5		
		5	5	Так
МСО3. Захист реферату		5		
		5	5	Так
МСО4. Підготовка дослідницького завдання		14		
		14	7	Так
МСО5. Захист дослідницького завдання		14		
		14	7	Так
МСО6. Атестаційні заходи		30		
	2x15	30	20	Так

1. Поточні контрольні роботи, тести та опитування. 2. Модульні контрольні роботи. 3. Підготовка та захист дослідницького завдання. 4. Підготовка короткої доповіді.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Графічні засоби (схеми, графіки, діаграми тощо)
ЗН3	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.)
ЗН4	Проекційна апаратура
ЗН5	Програмне забезпечення (Офісне ПЗ: Microsoft Word, Microsoft Excel)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Соціальна робота з різними категоріями клієнтів [Текст] : навч. посіб. / С. В. Мітіна, С. П. Белавін, О. А. Орловська та ін.; за ред. С. В. Мітіної. — Київ : Гельветика, 2021. — 436 с.
2	Соціальна робота: від теорії до практики [Текст]: навч. посіб. / О.В. Купенко. — Суми: СумДУ, 2020. — 192 с.
3	Семигіна Т., Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
4	Удотова Л. Ф. Соціальна статистика : підручник / Л. Ф. Удотова. – Київ : КНЕУ, 2018. – 376 с.
5	Кліменко О. М. Соціальна економіка : навч. посіб. / О. М. Кліменко, М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ, 2018. – 148 с.
Допоміжна література	
1	Єр'оміна Л.Є., Практикум з соціальної роботи. Част. І : навч. посіб. для студ. вищ. навч.закладів / Л. Є. Єр'оміна; за заг.ред. О. В. Федорової. – Мелітополь :ФОП Однорог Т.В., 2018. – 140 с.
2	Котенко, О., Король, С., Кіпенко, С., Кулик, С. (2023). Донатинг як форма благодійності в контексті вирішення суспільних проблем: особливості та перспективи використання. Ввічливість. Humanitas, 2, 77–87
3	Охріменко, О. О. Соціальна відповідальність [Електронне видання] : навчальний посібник / О. О. Охріменко, Т. В. Іванова ; НТУУ «КПІ». – Електронні текстові дані – Київ : НТУУ «КПІ», 2017. – 157 с.
4	Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
5	Капська А. Й. Соціальна робота: технологічний аспект : нач. посіб. / А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола. – Київ : ДЦССМ, 2019. – 362 с
6	Семигін Т. В. Соціальна робота : навч. посіб. / Т. В. Семигін, І. М. Григ. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2008 – 178 с.
7	Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. / В. В. Васильєв. – Київ : Слово, 2017. – 423 с.
8	Stoesz, David (2020) Building Better Social Programs: How Evidence Is Transforming Public Policy – New York: Oxford University Press
9	Rasche A. (2019), Corporate Social Responsibility: Strategy, Communication, Governance - Cambridge University Press
10	Chandler David (2017), Strategic Social responsibility: Sustainable Value Creation – SAGE Publications, Inc.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Про схвалення Стратегії подолання бідності. Розпорядження Кабінету міністрів України. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/248898080